

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 6. VI aastakäik

TEATAJA

15. märtsil 1931.

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . .	kr. 40.00
Poolaastas . .	" 1.50	Kõnetraat 17-77. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	" 22.00
Välismaale . .	" 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	" 12.00
Poolaastas . .	" 3.00			Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Riigi tööstusettevõtete ja ärikohtade omanduseks ostmisest Maksude küsimus Tartu kaupmeeste ühisuse peakoosolekul. Üleriiklik pagaritöösturite konverents 22. märtsil 1931. a. Eksportkrediitide küsimus Kaubandus-tööstuskodas päevakorral. Tempelmaksuseadus täiendamisele. Ülemaaline laevasõidu kongress, Kirjavahetus. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Riigi tööstusettevõtete ja ärikohtade omanduseks ostmisest.

Riigi tööstusettevõtete, ärikohtade ja viljapuuade omanduseks andmise seaduse (Riigi Teat. nr. 16 1928. a.) ja selle seaduse elluviimise määruse (Riigi Teat. nr. 32, 1929. a.) alusel on riigistatud tööstusettevõtete ja ärikohtade kauaegseil pidajail, samuti riigi maa peale asutatud tööstusettevõtete omanikel võimalus osta nimetatud ettevõtted ühes maaga pärisomanduseks. Seda ostmise õigust on lühikese aja jooksul kasutanud juba paljud ja hulk samalaadilisi toiminguid on praegu käsil põllutöoministeriumil. Äri- ja tööstuslik tegevus maal töötab muutuda elavamaks, viljakamaks. Ettevõtjail avaneb võimalus rakendada püsivale tulutoovale tööle kogu jõud ja kapital, püstitada ehitisi ja kultiveerida maid kartmata, et rendimaa peremees ta töövaevast ilma jätaks, ja tehtud töö ja kulu tasuks temale järgmisel enampakkumisel kõrgema rendi peale paneks, nagu see seni kahjuks sageli on sündinud. Kahjatsema peab, et selle omanduseks andmisega nii kaua on viivitatud ja sellega meie maa majandusele ja kultuurile äraarvamata palju kahju tehtud. Vabariigi algaastail, millal riigile ühes võõrandatud maaga langes kätte hulk äri- ja tööstuslikke ettevõtteid, oli igale majanduslikult mõtlejale selge, et riigile langenud väär-

tused kiiresti ja lõplikult hävivad, kui üldise murrangu ja ümberkorraldamise ajajärgul ei võimaldata nende majandamist täisperemehe hoolega ja vastutusega. Sel ajal oli enamusel meie poliitikategelasist veel vaade, et ei või anda omanduseks maasaajale isegi mitte riigi maatagavarast planeeritud uusi talusid, vaid et tuleb luua uus igaveste riigirentnike klass. Täiesti vaenu- liselt suhtuti tööstus- ja ärikohtade omanduseks andmise mõttele. Arvati, et need kohad on isenesest kullaallikad ja seega väga kasulikud pidada riigi käes.

Kulus 10 pikka aastat, enne kui selgus ka tuimemaile peadele, et koht isenesest ilma tööta, hooleta ja kapitali mahutamise võimaluseta veel kuigi suurt tulu ei anna.

Jälgides eelnimetatud omanduseks andmise töid peab heameelega tunnustama, et põllutöoministerium neid töid üldiselt toimetab suure asjalikkusega ja heatahtlikult. Sellele vaatamata tehakse kohtade omandajale tihti kibedat ülekohut hindamistega ja lepingute ja määruste ebaõiglase tõlgitsemisega, mis sünnib alati ostjate kahjuks. Minister K. Soonbergi poolt koostatud eelnimetatud elluviimise määrus oma kohati mitte küllalt selge tekstiga ja eriliselt kõrgete hindamis-

normidega võimaldab määrata tööstuskohtadele ja nende tihti laostunud päraldistele hindu, mis mitmekordselt ületavad nende tõelise väärtuse.

Vähe sellest, et määrustega on riigi huvid igakülgsest kindlustatud, püüavad ametnikud veel oma poolt hindu tõsta. Määruste § 15 lausub, et hindamise komisjonide poolt üldiseil aluseil välja-töötatud ostuobjektide hinda võib suurendada 30%—175%, võttes arvesse erilisi majanduslikke soodustusi. Tegelikult tõlgitsetakse sõna võib sõnaga peab ja lisatakse igale ostuobjekti hinnale juure vähemalt 30%. Veel imelisemat käsitamist leiab järgmine määruste § 13:

„Kinnisvara kasutaja poolt rendilepingu alusel tehtud ehitustest ja juure muretsetud sisse-seadeist, mis lepingu järele rendiaja lõpul riigile langevad, arvatakse kinnisvara müügi korral enne rendivahekorra lõppu riigi omanduseks osa, mis suhtub tähendatud hoonete ja sisseseadete väärtusele uuel nagu kinnisvara tegelikult kasutatud aeg suhtub terve rendi tähtajale.“

Selles määruses on selgesti väljendatud, et kõigist kinnisvara kasutaja poolt tehtud chitustest ja sisseseadeist arvatakse riigi omanduseks ainult teatud osa hoonete, mitte kõigi ehituste väärtusest, kusjuures see omanduseks arvatud osa ei kujuta veel ostja poolt maksmisele kuuluvat hinda.

Määruse § 8 lausub, et „riigile kuuluvate ehituste, sisseseadete või nende osade hind saadakse reproduktsiooni või turu hinnast uuel viimase kasvatamisel kõlvulisuse kraadile...“

On selge, et koha päraldiste müügihind koosneb nende objektide hinnast, mis olid algusest peale riigi omad, ja lisaks kasutaja poolt tehtud hoonete ja sisseseadete hinna osast § 13 järgi. See hind kokkuarvatult kuulub § 8 järgi vähendamisele vastavalt objektide vananemisele (kõlvulisuse kraadile).

Tegelikult toimetatakse järgmiselt:

Peale hoonete hinnatakse müügiks § 13 järgi veel kõik muud ehitused, mis koha kasutaja rendilepingus on kuidagi nimetatud, nagu paisud, ka-

naalid, sillad, kraavid jne., kusjuures ostuhinnaks (mida muidugi suurendatakse veel 30—175% võrra, nagu eelpool tähendatud) arvatakse niisugune osa uue chituse hinnast, missugune osa on möödunud rendiajast. Nii saame, et kui keegi on oma kulul püstitanud paisu hinnaga uuel 10.000 kr. ja rendileping oli sõlmitud 20 aasta peale, millest möödunud 10 aastat, siis ta, ostes kohta, peab maksma riigile omaehitatud paisu eest 5000 kr. ja ühes võimaliku hinna suurendamisega kuni 13.750 kr. 5 aastat hiljem oleks selle paisu hind juba 7500 — 20.625 kr. ja 9 aastat hiljem, s. o. 19. lepinguaastal, 9500 — 26.125 krooni. Lepingu lõppemise aastal peaks ta maksma paisu eest alushinnana uue hinna 10.000 kr. ja ühes lisarahaga kokku kuni 27.500 kr., kui ei taha loobuda lepingust.

Nii maksaks ostja paisu eest ligi 4 hinda: esimese hinna chitamisel ja kuni ligi 3-kordse lisahinna ostmisel; pais oleks aga vahepeal juba vananenud ja teda peaks chitama uuesti või vähemalt kapitaalselt remonteerima, s. o. paisu hind tuleks ostjal rendiaja lõpul panna välja halvemal juhtumil viienda korda.

Selle kava järgi on põllutööministeerium seni teostanud ja teostab edasi tööstuskohtade päraldiste müüki. Paistab, et riigil ei tohiks olla isäralist ruttu tööstuskohtade müümise, sest kirjeldatud süsteemi juures ehituste hind aina tõuseb ühes vananemisega ja võrdub uute ehituste hinnale renditähetaegade kätte jõudmisel.

Ruum ei luba kirjeldada, kuidas nimetatud määruste alusel hinnatakse näiteks mõldrite ja viinameistrite eluruumid kuni 25.000 senti ruumi kantsüld, nagu paremas võõrastemajas Tallinnas, ja kütmatute, vaheseinteta ja korralike põrandateta ja lagedeta veskiloksude ruumi kantsüld kuni 12.000 senti, millise hinnaga võib praegu püstitada viisakad eluruumid Tallinnas.

Võttes arvesse, et tööstuskohtade omanduseks andmise tehingud suuremalt osalt on alles ees, tohiks loota vastavalt võimudelt ametnike instruerimist ja asjaajamise seadimist nii, et kaoksid ilmsed kurioosumid ega kannataks asjaosaliste õigustunne.

F. P.

Maksude küsimus Tartu kaupmeeste ühisuse peakoosolekul.

Tartu kaupmeeste ühisuse peakoosolekul 16. veebruaril s. a. kõneles Kaub.-tööstuskoja Tartu osakonna sekretär õigusteadlane R. Treufeldt meie maksude poliitikast. Kõneleja leidis, et uute maksude puhul, millised puudutavad kõiki koda-

nikke, tuleb eeskätt lahendada probleem: kas üldine elumaksumus ja rahvamajanduslik kandejõud lubab uusi koormatusi maksude näol riigivalitsemise tarvidusteks kodanikele peale panna, ja kui need koormatused siiski osutuvad mööda-

pääsmatuiks, siis tuleb lahendada küsimus: kas otsekohesed või kaudsed maksud, sest ühelt poolt tuleb pidada silmas elumaksumust, selle võimalikku tõusu kaudsete maksude puhul, teiselt poolt aga rahvamajanduse loova töö tegurite kandejõudu, kuna otsekohesed maksud peaaegselt sihivad kapitalide koondamise ja nende kasutamise vastu.

Kuna riigimajapidamise kulude tunduvat vähendamist pole loota kõige lähemal ajal ja algatuste teostamine selles sihis nõuab uusi põhjapanevaid korraldusi ja teatavat aega, tuleb arvestada maksukoormatuse võimalikku suurenemist. Pidades silmas asjaolu, et Eesti on võrdlemisi madala elumaksumusega riik ühelt poolt ja täiesti kapitalivaene maa teiselt poolt, oleks õiglasem maksev maksusüsteem korraldada ümber niiviisi, et väheneksid eeskätt säärased otsekohesed maksud, millised on takistuseks meie rahvamajanduse loova töö tegureile väärtuste loomisel, kuna nad takistavad kapitalide juurekasvu ja isegi püsimummist senises kogumis, ja et üks osa sellest loova töö maksukoormast jaotataks kaudsete maksude näol kõigi loova töö hüvedest osa saavate kodanike vahel. Seejuures tuleb aga arvestada teise põhimõtte püsimummist: madala elumaksumuse juures võivad teatavate tarbeainete hinnad tõusta selle nivoooni, kus liiguvad teiste maade vastavad hinnad, sest alles peab jääma ostujõuline oma maa toodete ja saaduste tarvitaja.

Kuna iga uue maksuga on ühenduses ka ta teostamise kulud, siis oleks otstarbekohane uue maksu puhul kujundada ümber ka senine maksu-

süsteem teatavat liiki maksude kõrvaldamisega, millised eriti rahvamajanduse loova töö tegureile on ilmaaegseks koormatuseks, nagu seda on, näiteks, äri puhaskasumaks. Sellega oleks tabatud kaks sihti: maksuaparaadi lihtsustamine ja üleliigsete maksutehniliste kulude kõrvaldamine ning rahvamajanduse elustamine — tee avamisega uute ressursside kokkuvooluks üldkasulikuks tegevuseks. Eesti rahvamajandusele tuleb luua tugevaid aluseid, et kannatada välja ikka teravamaks kujunevat võistlust naabritega ja maailmamajandusega.

Referaadile järgnevatel läbirääkimistel pooldati järgmisi põhimõtteid: kuna Eesti on majanduslikult mittejõukas riik, ei tohiks uute maksudega tõusta üldine maksukoormatus. Enne kui tõsta riigi sissetulekuid maksude abil, peaksid valitsevad ringkonnad püüdnud riigi valitsemise kulusid vähendada. Maksukoormat tuleks reguleerida ühtlaselt ka nende ringkondade peale, kes seni on olnud soodustatud olukorras, nagu ühis-tegevus. Uue maksu puhul peaksid jääma ära mõned senised maksud, eeskätt äri puhaskasumaks. Põhiarimaksu (patendimaksu) tuleks tõsta, et sellega ära hoida liigset uute äride ja ettevõtete tekkimist ja majanduslikult ebatervet võistlust. Kui peaks jääma püsima senine maksusüsteem, tuleks põhiarimaksu tõstmisega väikeäride ja väikeettevõtete suhtes kaotada äri puhaskasumaks, mis lihtsustaks maksusüsteemi, vähendaks maksude sissenõudmise kulusid ning oleks kergenduseks maksnikele, kuna jääks ära tarvidus tõendada äri läbikäike ja puhaskasu.

Üleriiklik pagaritöösturite konverents

22. märtsil 1931. a.

Tartu pagaritöösturite ühisus kutsub kokku üleriikliku pagaritöösturite konverentsi 22. märtsiks 1931. a., põhjendades konverentsi kokkukutsumise vajadust järgmiselt:

Kodumaa tööstus põeb praegu rasket majanduslikku kriisi. Päev-päevalt väheneb saaduste valmistamine. Kogu elu on kui halvatud. Töösturil kui tootjalgi puudub sageli võimalus oma saadustele leida turgu või tarvitajat. Üldine ostujõu langus ostjaskonna juures sunnib töösturit oma tegevust viimse võimaluseni piirama. Seega vähenevad ettevõtte sissetulekud ega suuda pidada sammu väljaminekutega, millised eriti koormavaks lähevad suurte maksude ja kõrgete pangaprotsentide tõttu.

Kuid peale siintähendatud üldiste raskuste on pagaritööstureil veel erilised mured ja raskused, mis neile peale pandud pagaritööstuse öötöö keelu

seadusega. Pagaritöö saadused on ju oma iseloomult sarnased, et nad teed tarvitaja juure leiavad vaid teatud staadiumis ja nimelt ainult piiratud arvu tundide kestusel pärast valmistamist. Siin on enam kui ühelgi teisel valmistusalal tarviline, et kontakt tootja ja tarvitaja vahel oleks võimaldatud otsekohe pärast saaduste valmimist. Praegune pagaritööstuse öötöö keelu seadus aga seda ei võimalda, kuna ta ei luba saaduste valmistamist alata säärasel ajal, et ettevõtte värsked saadused just siis jõuaksid tarvitaja kätte, kui nende järele on otsekohene nõudmine. Kuna pagaritööstuse öötöö keelu seadus lubab saaduste valmistamist alata alles kella 5 ajal hommikul, siis ei suuda ükski pagaritööstus oma saadusi valmistada seks ajaks, mil nõudmine nende järele on kõige suurem. Kõik see mõjub takistavalt pagaritööstusele ja surub selle maidu täiesti elujõulise tööstusala

niivõrd raskesse seisukorda, et pagaritööstureil läheb võimatuks oma ettevõtteid ülal hoida.

Rahvusvaheline konventsioon, mille alusel pagaritööstuse öötöö keelu seadus Eestis maks. na on pandud, ei tee takistusi vastavate määruste läbi tarviliste erandite tegemiseks, millised oleksid vajalised seks, et Eesti pagaritööstus lõplikult ei variseks kokku.

Olemasoleva raske olukorra arutamiseks ja sellest väljapääsuteede otsimiseks ongi eelolev

konverents kavatsetud. Asja algatajad loodavad, et ka Teie, lugupeetud pagaritööstur, täie tõsidusega käsolevale kutsele reageerite ja kõigiti aitate kaasa selleks, et pagaritöösturid oma esindajate näol üle riigi 22. märtsil s. a. Tartu kokku tuleksid tõsiseks tööks oma eluliste huvide eest! Tähtsamaks päevakorrapunktiks konverentsil on pagarite öötöö keelu seadus, mille kohta kannab ette referaadi Kaubandus-tööstuskoja Tartu osakonna juriidiline nõuandja R. Treufeldt.

Eksportkrediitide küsimus Kaubandus-tööstuskojas uuesti päevakorral.

Juba 1929. a. töötas majandusministeerium välja eksportkrediitide kohta seaduseelnõu, mis pidi võimaldama meie tööstusele samasuguseid soodustusi riigi poolt, nagu need olemas võistlevate maade tööstusettevõttele. Tollal langes aga seaduse elluviimine valitsuste vahetuse tõttu päevakorralt ära.

Vahepeal on majanduslik kriis läinud tunduvalt raskemaks ja võistlus turgude pärast on muutunud järjest teravamaks. Võistlevad riigid suuredavad oma abi eksporttööstusele preemiade ja eksportkrediitide näol, ning see annab ennast meie tööstusele välisurgudel võisteldes väga valusasti tunda. Välismaa võistlejad suudavad ostjale anda kaugelt kergemaid maksutingimusi kui seda suudab meie tööstus ega ole enam kaugel aeg, millal meil tuleb turgudel välismaa tööstuse eest täiesti taganeda, kui krediidi tingimustes muutusi ei tule.

Tööstusalasid, mis sunnitud on välisvõistluse tagajärjel oma saaduste tellijaile andma pikaajalist krediiti (näit. paberitööstus, metallitööstus), ähvardab hädaoht krediidi raskuste tõttu välismaa võistlejaile alla jääda. Neil oleks võimatu kanda veel suuremal määral müügi riisikot kui nad seda praegu teevad.

Kaubandus-tööstuskoja 4. seks. leiab, et meie väliskaubanduse tasakaalustamiseks kui ka ettevõtete tegevuse jätkamiseks ning tööliste hulkade töös hoidmiseks on vajaline, et ei jäeta kasutamata ühtki abinõu, mis võimaldaks kodumaa tööstus- saadusi välismaal muuta valutaks. Tuleb püüda elustada ja kergendada oma paberi-, tekstiil- ja metallitööstuse tegevust.

Koda on asunud tarviliste andmete kogumisele vastava seaduseelnõu väljatöötamiseks.

Tempelmaksuseadus täiendamisele.

Kaubandus-tööstuskojas küsimus kaalumisel.

Uue tempelmaksuseaduse maksmapanekuga 1928. a. kaotati ära kord, mis võimaldas majandusministril juhtudel, kui selgus, et tempelmaksuseaduse nõuete vastu eksijal ei olnud tahet fiskusele kahju teha, lõpetada korraldustrahvi määramisega pikki ja tülikaid protsesse. Selle õiguse majandusministrilt ära võtmisega on töösturid ja kaubandustegelased viimaseil aastail palju raskusi ning meepeaha saanud kannatada. On ette tulnud juhtumeid, kus tempelmaks on tasutud ning asjaõiendajad on toiminud kindlas usus, et asi on korras ja seaduspärane, kuid ajajooksul selgub, et tempelmaksuseaduse mõne paragraafi peensuse tähele panemata jätmine toob tagantjärele ootamatult kaela kümnekordse trahvi. Asja selgitamisel leitakse küll, ka maksudevalitsuse esindajate poolt, et trahvinõudmine sisuliselt pole põhjendatud, et siin eksijal pole olnud tahet fiskusele kahju

teha, kuid seaduse paragraaf ei luba sisulist arutamist ning asjaolude kaalumist sellest küljest, vaid nõuab vankumatult eksija trahvimist. Seda raskem on kodanikku rahuldada ja lepitada siis, kui juba seaduse järele valvaja enesel on tunne, et seadus on liig paindumatu.

Majandusliku kitsikuse aegadel nagu praegu, millal ettevõtjad peavad võitlema suurte raskustega, ei tohiks neid viia äärmuseni liig karmide ja rõhuvate seadusnõuetega. Juhtumel, kus eksitus on olnud juhuslik ja tähtsusetu, peaks võimaldatama humaansemat seaduse käsitamist. Seepärast tuleks tempelmaksuseadust täiendada nii, et see võimaldaks majandusministril tempelmaksuseaduse rikkumiste juhtumel, kus fiskuse huve kuritahtlikult pole riivatud, tempelmaksutrahvi kas vähendada või koguni ära jätta, nagu see oli nähtud ette endises seaduses.

V ülemaaline laevasõidu kongress 8. märtsil 1931. a.

Kongressile oli ilmunud umbes 100 laevaomanikku, -juhti ja laevaäri esindajat. Pealeselle võtsid kongressist osa hr. teedeminister Oinas, ministri abi Jürgenson, veeteede valitsuse direktor Aavik, majandusministeeriumi esindaja hr. Gutmann, haridusnõunik Kiivet ja teisi.

Kongressi juhatajaks valiti dir. Neuhaus, ins. Masik ja kapt. Soone. Sekretärideks — kapt. Loosberg, Vielhaack ja Niitso.

Kongressi avas kapt. Loosberg kell 10.20 hommikul, andes sõna hr. teedeministrile. Minister Oinas, tervitades vab. val. nimel kongressi, märgib meie tonnaaži tõusu viimaseil aastail, millele on ministri arvates aidanud kaasa ka laevandusele Pikalaenupanga kaudu antud krediidid. Kriipsutab alla, et uus vab. val. suhtub laevandusele heatahtlikult. Kuresaare merikoolile antakse toetust edasi, merimeeste kodu küsimus lahendatakse, koondades sinna merikool ja laevamehhaanikute kool. Samuti tahab valitsus kaaluda vastastikuse kindlustusseltsi ellukutsamise küsimust laevade kindlustamiseks.

Hr. Gutmann, tervitades kongressi majandusministeeriumi nimel, ütleb, et kuigi meie kaubalaevastiku summad ei esine väliskaubanduse bilansis, siis etendavad need ometi tähtsat osa „nägematu ekspordi“ näol meie maksubilansis. Soovib kongressile edukat tööd.

Kapt. Loosberg teeb ettepaneku saata hr. riigivanemale tervitustelegramm, milline ettepanek võetakse vastu elavate kiiduavaldustega.

Ins. Masik annab aru eelmise laevasõidu kongressi otsuste täideviimisest.

Kapt. Treilmann esineb referaadiga laevasõidu ja kaubalaevastiku arenemisest, millise kõne toome pikemalt järgmises „Teataja“ numbris.

Kapt. Klaar arvustab meie sadamate, peamiselt rannasõidusadamate, korraldamispoliitikat, tuues rea näiteid puudustest nende juures, mis takistavad meie rannasõidu arengut.

Hr. Masik kannab ette mõningad soovivaldused kohtadelt, millised kongress otsustab anda lähemaks kaalumiseks Kaubandus-tööstuskojale.

Ins. Aavik, vastates hr. Klaarile, arvab, et meie rannasõidus tuleb muretseda laevu sadamate ja mitte süvendada sadamaid laevade järgi. Loodab, et uued sadamamaksud, mille järgi arvatakse maksu alla ka vähema tonnaažiga laevad, tohiks mõjuda soodustavalt meie rannasõidule. Samuti loodab kõneleja häid tulemusi liikumiskomiteelt, kelle ülesandeks on reguleerida ja koos-

kõlastada raudtee-, laeva- ja omnibuseeline. Arvab, et kardetav on osta vanu laevu, kuna praegu on tonnaažist üleküllus ja kindlasti hakatakse varem või hiljem rahvusvaheliselt vanu laevu reast välja lööma.

Kapt. Klaar, täiendades oma väiteid rannasadamate puuduste kohta, ütleb, et ei saa igakord talitada hr. Aaviku poolt soovitatud põhimõtte järgi, s. o. muretseda laevu sadamate järgi, sest Tallinna ja saarte vahel ühendust pidavad laevad, mis peavad võtma peale umbes 150 reisijat ja kuni 65—70 tonni kaupa, ei või olla kõigest 6—7 jala süvisega.

Hr. N. Köstner annab ülevaate meie majandusliku tegevuse arendamise poliitikast möödunud aastate jooksul. Peamiselt on toetatud põllumajandust, kuhu on juhitud kõik rahareformi teostamise tagajärjel vabaks saanud summad, 15.000.000 krooni. Nüüdsest peale näitab eelarve juba defitsiiti. Pikalaenupank oli mõeldud selleks, et toetada teisi majandusalasid, kuid pank on suure osa oma summadest juhtinud samuti põllumajandusse. Pealeselle on põllumajandusele antud summasid varjatud kujul erifondide kaudu. Maatulunduskapital neelab riigi eelarvest ära suured summad. Kuid vaatamata kõigele sellele peame oma põllumajandussaadusi siseturul tollidega kaitsma.

Tööstuses oleme toetanud krediitidega vaid seda osa, mis olid investeeritud riigilt nii või teisiti saadud suured summad, et neid summasid kuidagi päästa. Tööstuse toetamisest aga üldiselt tööstuse arendamise seisukohalt pole olnud juttugi. On hoopis unustatud ja kõrvale jäetud metallitööstus. On investeeritud suuri kapitale uutesse raudteedesse, mis end ei renteer. 120 kuni 150 milj. krooni oleme mahutanud aladele, kus see ennast ei tasu. On käimas järkjärguline sotsialiseerimine mitte üksnes tööstuses, vaid ka põllumajanduses. Sealjuures toetub riik tulude mõttes vaid eraettevõtjaskonnale ja sedamööda, kuidas see sulab kokku, muutub ka riigi seisukord järjest raskemaks. Väljapääs sellest ummikust oleks vaid siis võimalik, kui eramajandus oma ülejääke saaks ise otstarbekohaselt kasutada.

Ins. Masik kõneleb merisõidust muude rahvamajandusalade keskel. Kogu meie produktioon ulatub 300 milj. kroonile, välja arvatud laevasõit. Laevad andsid 1928. a. umbes 2½ milj. kr., aga 1930. a. umbes 5 milj. krooni. Laevandus on seejuures saanud Pikalaenupanga kaudu laene kõigest 600.000 kr. — sellest 167.000 kr. 6%, ülejäänud laen 7%.

Hr. Treilmann selgitab, et laevade juurekasv on sündinud peamiselt erakapitali arvel, kuna riigilt on laene saadud kõigest 25% laevade ostuhinnast.

Edasi kõneleb adv. Grossholm mereseaduste arengust viimasel 3 aastal. Refereerib vastuvõetud seadusi ja seaduseelnõusid, mis veel on vastu võtmata.

Kell 2.30 p. l. tehakse lõunavaheaeg ja kell 4 p. l. jätkub kongressi töö.

Adv. Tannebaum täiendab hr. Grossholmi referaati mereõiguse ühtlustamise küsimusega rahvusvahelises ulatuses. Annab ülevaate mereõiguse ühtlustamise ajaloolisest käigust. Avaldab kahetsust, et maikuus Kaunases ärapeetava Balti riikide vahelise konverentsi päevakorrast on mereõiguse ühtlustamise küsimus ära jäänud.

Dir. Neuhäus refereerib laevade kindlustuse küsimust. Meie laevade kindlustamistingimused on küll pisut paranenud, kuid on praegu ikkagi hulga halvemad kui mujal maades. Meil

tuleb meie vanade laevade eest maksa preemiat mitte 10, vaid 20%. Brutto-sissetulekust läheb enam kui üks viiendik kindlustusele. Jääb vaid omaabi põhimõte. Küsimus tekitab elavaid läbirääkimisi. Selgub, et me keskmiselt iga laeva pealt maksame iga aasta 400—500 naelsterl. v. lismaale kindlustusmaks.

Järgmisena kõneleb kapt. Loosberg sadamate ja veeteede korraldamisest moodunud aastail, loetelles töid, mis on viidud täide.

Uuemaist saavutustest laevaehitustehnilisel alal ja selle mõjust laevasõidu arengule kõneleb ins. Masik ja meriharidusest kapt. Gustavson.

Kongress asub redaktsioonikomisjoni poolt koostatud resolutsioonide vastuvõtmisele, mis sünnib täiesti üksmeelselt ja vastuvaidlemiseta.

Kell 8 õht. lõpetab kongress oma töö riigihümniga. Tund aega hiljem algas kongressist osavõtjate omavaheline koosviibimine Seltskondlikus Majas, kus peeti rida kõnesid ja viibiti lõbusalt koos kuni kesköni.

V laevasõidu kongressi otsused:

Sadamad.

Kongress tunnistab soovitavaks:

1. Et pooleliehitusel olevais ranna- ja varjusadamais ehitus viidaks lõpule vähemalt selles ulatuses, et nad võiksid täita oma ülesannet.

2. Et Eesti-Soome kaubalepingu suhtes leitaks pääsetee, mis võimaldaks rannaelanikel Soomega endiselt kauba vedu, nagu näiteks õunad ja kartulid.

3. Et kohtadel, kus rannasõidus asuvad suuremad laadimis- ja laevade seisu paigad, oleksid tollipunktid ka laevade sisse- ja väljaklaarimiseks, missuguseid kohuseid võiks täita piirivalve.

Riigi majanduse ja laevasõidu arendamise poliitika.

1. Kongress juhib kõige kindlamat tähelepanu sellele, et laevasõit on kodumaa tootvate majandusalade hulgas suure tähtsusega, kuna sel alal on suured ja loomulikud arenemise võimalused ja kuna see tegevus meie rahvale juba praegu on suure tähtsusega ning tulevikus kujuneb veelgi suuremaks.

2. Kongress peab märkima, et vaatamata viimaseil aastail kasvava huvi peale selle majandusala vastu pole siiski veel küllaldaselt läbi löö-

nud tema vääriline tunnustamine teiste majandusalade kõrval.

3. Kongress peab kahetsusega märkima, et riigi majanduspoliitika juhtimisel on laevasõidu ala arendamise poliitika kannud juhuslikku iseloomu, misjuures suures osas on täide viimata isegi riigi majandusnõukogu otsused 1926. a.

4. Kongress kriipsutab kõige kategooriliselt alla, et arvesse võttes laevasõidu tegevuse tingimusi ning arenemise võimalusi on tulevikus vajaline ajada kindlat laevasõidu arendamise poliitikat, seejuures:

a) loobuda igasugustest maksukohustuste suurendamise kavatsustest, eriti lähikäigumaksu sisseadmisest laevasõidule;

b) viia läbi maksuseaduse muutmised, mis lubaksid vanu laevu vajaliselt amortiseerida, teha reserveerimisi laevade survey-remontideks ja uuendusteks, vähendada maksu määri:

c) võimaldada laevasõidule teiste majandusaladega võrduvalt pikaajalist odavaprotsendilist laenu ning seni antud laenude järjekorraliste tagasimaksude tähtaegade pikendamist laevasõidu kriisi möödumiseni.

5. Laevasõidu-poliitika alal tuleb luua kindel kava pikema aja peale.

6. Sadamamaksude tariifides tuleb kaotada väikeste laevade koormamine suuremate maksudega kui see on võrdlevalt suurteil laevadel.

Kindlustuse küsimused.

1. Kongress leiab, et praegused Eesti kaubalaevastiku kindlustamise tingimused on suuremale osale meie kaubalaevastikust täieliselt ruineerivad ja et praegustes oludes läheb vaevalt korda välismaa kindlustuse seltsidelt saavutada soodsamaid tingimusi.

2. Arvesse võttes kindlustuse küsimuse suurt rahvamajanduslikku tähtsust, leiab kongress, et riik ei tohiks jääda kindlustuse küsimuse lahendamisel erapooletuks, vaid peaks soodsa lahenduse tee leidmiseks tarviduse korral kaasa aitama.

3. Tunnistatakse hädatarviliseks, et vastastikune kindlustusselts lähemal ajal algaks tegevust ja et riik tarviliste garantiide ja seaduse väljaandmisega seni, kuni seltsi oma kapitalid pole kasvanud vastava suuruseni, teda toetaks.

4. Kongress tunnistas selle küsimuse lahendamise kiireks.

5. Kongress tunnistas täiesti ebaõigeks Saksa kindlustusseltside poolt Tallinna ja Paldiski sadamais maksmapandud jääklausli, millega need sadamad asetatakse jääriskuse suhtes ühele astmele Soome sadamatega Helsingist — Turuni, Riia lahe sadamatega ja Rootsi sadamatega Stokholmist — Gefleni.

Meriseaduste küsimused.

1. Kongress avaldab soovi, et avarii- ja dispašiseadus meriseaduste komisjoni poolt väljatöötatud kujul kõige lähemal ajal maksma pandaks ning et merikaubandusele hädatarvilisemaist seadustest võiksid eriti merikindlustuse ja veokorralduse seadused juba lähemas tulevikus maksvusele pääseda meil täitsa ajast mahajäänud veneaegsete seaduste asemele.

2. Soovitab maksvat laevakindlustusseadust ja tsiviil-kohtupidamise seadust laeväühingute päralt olevate laevade suhtes kooskõlastada uues kaubalaevade omanduse ja vastutuse seaduses ülesseatud põhimõtetega laeva osade võõrandamise üle.

3. Soovitab rahvusvaheliste konventsioonide maksmapanemise suhtes konossementmääruste ühtlustamise ja laevaomanike vastutuse piiramise üle arvestada vastavate organisatsioonide seisukohti nende konventsioonide kohta.

4. Avaldab soovi, et laevasõidu kohtuasjad koondataks erikohtusse, kaalumisele võttes kaubanduskohtu sisseseadmist.

Ka tuleks suuremal määral võtta tarvitusele vahekohtu kaudu asjade lahendamist, mille edu-

kamaks tegutsemiseks tuleks meie maksvaid seadusi sellkohaselt muuta ja täiendada.

5. Leiab, et mereõiguse ühtlustamine üldiselt ja Balti riikides eriti on tarviline ja et selle teostamiseks tuleb astuda vajalisi samme.

Sadamate korraldamise küsimus.

1. Rannasadamate standartsügavuse küsimus tuleks revideerimisele võtta.

2. Sadamasildadele tuleksid ehitada kauba mahapanekuks katusealused.

3. Sadamamaksude alandamise võimalused rannasõidus tuleksid kaalumisele võtta.

4. Liinilaevade ja omnibuste liikumine tuleb otstarbekohaselt korraldada.

5. Enne laevasõidusse puutuvate määruste ja seaduste väljakuulutamist tuleks nende kohta kuulata ära asjast huvitatud isikute ja asutuste arvamist.

Tehniliste uuenduste küsimus.

1. Meie kaubalaevastiku arendamise poliitikas ja laevade kasutamisel tuleb teravalt pidada silmas viimase kümne aasta tehnilisi saavutusi kaubalaevastiku alal, mis tõsiselt ähvardavad vananenud tüüpide majanduslikku võistlusvõimet.

2. Tuleb tõsiselt kaaluda olevate laevade ökonoomsuse tõstmist sobivate tehniliste uuenduste kui ka olevate sisseseadete ökonoomsema kasutuse kaudu, milleks on soovitatav tihedam koostöö laevaomaniku, tehniliste jõudude ja tehaste vahel. Laevade moderniseerimist tuleb laenudega toetada.

3. Vanade laevade amortiseerimisel tuleb silmas pidada tehnilise arenemise tõttu vanade laevade kiiremat amortiseerimise vajadust, mida tuleb arvestada ärikalkulatsioonis kui ka maksuseadustes.

4. Personaali kulude ja personaali kohta seisukoha võtmisel tuleb silmas pidada vanemate laevade võistlusvõime ulatust teiste kulupostide alal.

Merihariduse kohta.

1. Merikoolide alal tuleb püstitada kindlad sihtjooned, hüpped koolide koondamise ja reorganiseerimise alal mõjuvad halvasti.

2. Tallinna tuleb asutada 7—8-kl. merikool — navig.- ja mehhaanika-osakonnaga. Kool asugu praeguses merimeeste kodus, milline koht on koolile palju sobivam kui Koplis. Seega laheneks ka praeguse merimeeste maja küsimus otstarbekohaselt: ühendatud merikooli ja merimeeste kodu siia

jätmisega oleks maja efektiivselt kasutatud. Koplisse üleviimisel kaotaksid mõlemad koolid pedagoogiliselt väga palju, ka pole soovitatav muude kõrvaliste asutuste paigutamine merimeeste majja.

3. Mujal — eeskatt Kuresaares, võiks asuda tarbekorral vaid merikoolid alamate klassidega ning mehhaanikaosakonnata.

4. Mehhaanikute kooli sisseastujailt tuleb tingimata töökoja- ja meripraktikat nõuda, nagu mujal maailmas.

5. Ühendatud merikooli juures tuleb korraldada oskuskursusi mitmesugustel aladel merimeestele: nagu raadiotelegrafistidele, kokkadele, kipritele, assistentidele, motoristidele ja kütjaile. Kursuste kavad, aeg jne. tuleb aegsasti kindlaks määrata ning välja kuulutada, et neile anda korrapäraselt ilmet ning et asjahuvilised osavõtjad aegsasti teaksid oma teenistust nende järgi korraldada.

6. Merikoolidesse sisseastumise merisõidu tsensi tuleb tõsta merikoolide seaduses ettenähtud korras. Samuti tuleb nõuda, et mehhaanikute kooli õpilased koolivaheajal omandaksid suuremat praktikat.

7. Tuleb piirata liialdatud nõudeid harilike kaubalaevade raadiooperaatorite kvalifikatsiooni suhtes, kuid neilt tuleb nõuda meripraktikat.

Kongressi otsuste teostamine.

V ülemaaline laevasõidu kongress

a) otsustab, et kongressi otsused tulevad saata kõigile asjaomaseile valitsusasutustele, rahvaesindusele, organisatsioonidele ning üldiselt teha teatavaks ajakirjanduse kaudu ja

b) palub vastavalt Laevaomanike Ühingut ja Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsiooni jälgida ning mõjuda kaasa, et otsused leiaksid täitmist.

Koja Teataja kirjavahetus.

Kontokorrentvõla tasumise korrast.

Küsimus: Palun lahkesti teatada, kui võrra on pankadel õigus oma kliendi kontokorrentarvet lõpetatuks tunnistada ja võlasummat viivitamata sisse nõuda, kui panga vastu kohustused protsentide maksu asjus korralikult täidetakse ja võlasumma hoitakse lubatud krediidi piirides?

Vastus: Kui Teil pangaga, kus Teile avati kontokorrentarve, ei olnud kontokorrenti kestvuse ja ülesütlemise korra kohta erilist kokkulepet, on pank õigustatud arve lõpetama igal ajal, mis ta endale peab kasulikuks, vaatamata sellele, kas Te oma kohustusi olete korralikult täitnud või mitte. Ainult vaba, kahepoolne kokkulepe Teie ja panga vahel võib võimaldada osalise tasumise.

Kas on tulumaksukomiteel õigus nõuda teateid äriklientide ostude kohta?

Küsimus: Oleme saanud mitmelt tulumaksukomiteelt järelepärimisi, kui suure summa eest on meie kaubatarvitajad meilt ostnud kaupa. Järelepärimistel on öeldud, et see sünnib tulumaksuseaduse § 43 ja 47 põhjal ja et nõudmise mitte-täitmise eest järgneb tulumaksuseaduse § 78 põhjal rahakaristus kuni 4000 margani.

Palume teatada, kas need nõudmised ja karistus on seaduslikud ka siis, kui järelepärimised

käivad puhaskasumaksu kohta, järelepärimist ja karistust aga põhjendatakse tulumaksuseadusega? Firma C.

Vastus: Maksuinspektoreil ja tulumaksukomiteedel on vastuvaidlematult õigus tulumaksuseaduse § 43 alusel teateid nõuda kõigilt asutusilt ja isikult, kui see üksikute maksjate tulude selgitamiseks osutub tarviliseks.

Kuna maksuinspektor on ühel ajal tulu- kui ka ärimaksukomitee juhataja, siis kasutab ta neid teateid, mis tulumaksu korras on nõutud ja saadud, ka ärimaksude arutamisel. Ärimaksuseaduse § 547 annab komisjoni esimehele õiguse maksjate teatelehti läbi katsuda ja täiendavaid andmeid koguda. Küll ei luba § 547 ärimaksu korras nõuda teateid eraasutusilt ja eraisikult, aga ta võib nõuda neid teateid tulumaksukomiteelt. Viimane on aga need teated hankinud eraisikult ja asutusilt tulumaksuseaduse § 43 korras.

Meie arvates tuleb teateid, mis käivad üksikute kaubatarvitajate kohta, anda siis, kui neid küsitakse tulumaksuseaduse alusel, sest teadete mitteandmise korral jääb tulumaksukomiteel õigus määrata trahvi tulumaksuseaduse § 78 alusel. Kuidas tulumaksukomitee neid teateid tarvitab ja milliseile ametasutusile edasi annab, see ei puutu enam teadete andjasse. R. B.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Töösturid nõuavad töö puudusel seisvate ettevõtete vabastamist maanteede- ja kinnisvaramaksust.

Maanteedeseaduse muutmise seaduse § 30 järgi („R. T.“ nr. 48 — 1930. a.) on tööstuslikud ettevõtted kohustatud maksma iga-aastast teedemaksu kinnisvaramaksu suuruses. Maal asub palju suuri tööstuslikke ettevõtteid kallite hoonete ja masinatega ja nende kinnisvaramaks on võrdlemisi kõrge. Maanteedeseadusega suurendati aga seda maksu 100% võrra. Seda maksu nõutakse ka ettevõttele, kes tööpuudusel uksed ajutiselt sulevad, mis praeguse majandusliku kitsikuse juures pole haruldane nähtus. Sellises olukorras on need maksud liig koormavad ja sunnivad ettevõtteid likvideeruma, kuna makse võidakse sisse nõuda vastuvaieldamatus korras.

Kaubandus-tööstuskoja 4. sektsioon (suurtööstus) otsustas paluda Koja juhatast astuda samme selleks, et maanteede kui ka liikumata varanduse maksu seadus täiendataks punktidega, mis võimaldaksid majandusministril vabastada tööstusettevõtteid kinnisvara- ja maanteedemaksust, kui ettevõtted seisavad, või vähendada neid makse, kui majanduslike raskuste ning saaduste turulemahutamise tingimused selle teevad vajalikeks.

Äritegevuse lõpetajad ei täida seaduse nõuet.

Kaubandus-tööstuskoja äride registreerimise osakonna andmeil firmade liikumise kohta on uute ettevõtete arv tunduvalt suurem tegevuse lõpetanud ettevõtete arvust. Sellest võiks välja lugeda, nagu suureneks ettevõtete (firmade) arv alatasa, kuid tegelikult pole see nii. Seletatav on see nähtus seega, et suur osa äripidajaid oma ettevõtte tegevuse lõpetamisest Kojale ei teata. Ettevõtete tõeline arv püsib ligikaudu endine, s. o. ümmarguselt 12.000, kuigi Kojas on registreeritud ligi 13.700 firmat. Umbes 2000 äripidajat on oma tegevuse lõpetamisest teatanud, seega jääb praegu äride registrisse 11.700 firmat.

Äride registreerimise seaduse järgi on äripidajad kohustatud Kojale teatama igast muudatusest firma registreerimise andmeis, mis algteadaandes tähendatud, nagu ettevõtte üleandmine

teisele isikule, osanike, juhataste liikmete, volinike jne. vahetamine; samuti tuleb teatada ka äri ala, kapitali ja asukoha muutmisest ja tegevuse lõpetamisest. Need teated esitatakse 14 päeva jooksul pärast etletulnud muudatusi ja nende esitamata jätmisel langevad ettevõtte pidaja ning juhataste liikmed kohtuliku karistuse alla. Ka maksuõuetuks tunnistamise korral on äripidaja kohustatud sellest Kojale teatama, kuid nähtavasti pole äripidajad äride registreerimise seaduse nõudeist küllalt teadlikud, kuna neid täidetakse puudulikult või ei täideta sugugi.

Kursused äriteenijaile Kaubandus-tööstuskojas.

Eesti Drogistide Selts korraldab oma äriteenijaile kaubatundmise kursused, milleks Kaubandus-tööstuskoda annab kasutada oma ruumid. Kursustest osavõtt on õieti elav, kuna värv- ja rohukaubanduse tundmine nõuab äriteenijailt eriti rohkesti ja põhjalikke teadmisi ning kauba tundmist.

Muudatusi Kaubandus-tööstuskoja koosseisus.

Kaubandus-tööstuskoja III sektsiooni (väikekaubandus) kauaaegne esimees A. Ilves on aja puudusel lahkunud Koja tööst ja tema asemele valiti sektsiooni esimeheks kaupmees Ado Erit, Tallinnast.

Rakverre soovitakse Kaubandus-tööstuskoja esindust.

Juba oma ajal palusid Rakvere kaupmeeste organisatsioonid, et Rakverre asutataks Kaubandus-tööstuskoja esindus. Küsimus lükati siis edasi, kuni kinnitust leiab uus Koja juhatuskiri, mis säärase esinduste loomise ette näeb. Nüüd millal uus juhatuskiri astub jõusse, on küsimus Koja III sektsioonis uuesti üles võetud ja esitatakse Koja juhatastele otsustamiseks.

Milliste kaupadega tohib kaubelda III järgu äri?

Ärimaksuseaduses on nähtud ette kaupade nimestik 1. dets. 1898. a., kus on loeteldud kaubad, millistega ei tohi kaubelda III järgu kaubandus-

liku patendiga ettevõtted. Vene ajal maksis põhimõte, et III järgu äritunnistusega ettevõtte ei võinud kaubelda välismaalt sisseveetud kaupadega või luksusainetega, ja kes nendega tahtis kaubelda, pidi lunastama kõrgema järgu äritunnistuse. See põhimõte pole aga muutunud oludega enam kooskõlas, sest kui vene ajal III järgu äri võis kaubelda näiteks suhkruga kui oma maa saadusega, siis praegu ei tohiks ta ülaltahendatud põhimõtte kohaselt seda enam teha, kuna me suhkrut välismaalt sisse veame.

Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse sektioon on võtnud üles küsimuse, et see iganenud kaupade nimestik, millistega üks või teine äri liik tohib kaubelda, kaotataks ja vahetegemine äri liikide vahel sünniks teiste tunnismärkide alusel, nagu äri läbikäik, ruumide suurus ja teenijate arv.

Äride register jaanuarikuu teisel poolel.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Nikolai Akermann, Kavastu vallas, metsatööstus.
- Eugen Aun, V. Posti 8, kunstlukusepatööstus.
- Aleksander Berlin, Pärnu, Riia 6, võõrastemaja-restoraan.
- Movscha Brenner, Pärnu, Hospidali 14, kübaratööstus.
- Eggers & Cie, Tallinn, Pikk 30, agentuurja inkasso-büroo.
- Naftali Genss, Tartu, Kaluri 6, kudemistööstus.
- Frida Grigaitis — kauplus „Põllumees“, Tallinn, Paldiski mnt. 37, põllutööriistade- ja -masinatekauplus.
- Timofei Grischakov, Tartu, puude- ja kalakauplus.
- Rob. Jakobson „Tee Import“ Tallinn, S. Tartu mnt. 3, teepakkimine.
- Johannes Kattenbach, Tallinn, Laadaplats 193, saapakauplus.
- Ella Katz, Tallinn, S. Pärnu mnt. 2, segakauplus.
- A. Kuusik & Ko, Tartu, Narva 53, vilditööstus.
- Hermann Kuusik — metallitööstus „Leek“, Tartu, Gildi t. 7.
- Jakob Kuusing, Keila v., koloniaalkauplus.
- Eduard Lammer, Undla v., teemaja,
- Carl Lassen, Ekspeditsiooni- ja Transportühing, Tallinn, Pikk 40.
- Elfriede Lillbock, Tallinn, S. Tartu mnt. 48, moeäri.
- Carl Loberg, Tallinn, V. Pärnu mnt. 31, ahjutarveteäri.
- Paul Lõhmus, Valga, Riia t. 12, toiduainetekauplus.
- E. ja K. Panksepp — seebivabrik „Veronika“, Tartu, Aleksandri t. 16.
- Gnesja Patašnikov, Tallinn, S. Pärnu mnt. 2, pudu- ja kirjutustarvetekauplus.
- Johan Porval, Tallinn, S. Pärnu mnt. 56, toiduainetekauplus.
- Konstantin Puu — elektrotehnika-äri „Jõud ja Valgus“, Tartu, Rüütli t. 11.
- Lisette Savi, Narva, Joala t. 11, piima- ja toiduainetekauplus.
- Jaan Selli, Tartu, Võru t. 65, toiduainetekauplus.
- Alma Sepp — pesukoda „Ideal“, Tartu, Lodja 11.
- Karl Tarik — aiatööstus „Flora“, Tallinn, Aia t. 5.
- Villem Teinmann, Tallinn, V. Kalamaja 7, juukselõikusäri.
- Luise Tikman, Tallinn, toiduainetekauplus.
- Maria Trummal, Tartu, Lootuse t. 10, toiduainetekauplus.
- Peeter Truusa, Peipsiäärne v., toiduainetekauplus.
- Daniel Vassil, Mäksa v., tuuleveski.
- Pauline Vebermann — „Atelier des Modes“, Tallinn, Müürivahe t. 31—6, õmblustöökoda.

Registreeritud muudatused:

- Nadežda Lillipuu üle viinud segakaupluse Vabaduse tänavalt 32 Vabaduse tänavale 12, Valgas (Valgas Vabaduse t. 12 asunud 3. järgu segakauplus likvideeritud).
- A. Merska, mööbli- ja ehitustööstus, Tallinn, Uus 28, avanud Tallinnas, Vene t. 13, mööblikaupluse.
- Sofie Morosov üle viinud toiduainetekaupluse Juurdeveo tänavalt 7 U. Kalamaja t. 31, Tallinnas.
- Aleksander Nurk üle viinud toiduainetekaupluse Tondi tänavalt 7-a — Metallit. 2, Tallinnas.
- Johannes Nöör avas Nömmel, S. Pärnu mnt. 167 vorstitööstuse (varem reg. samal kohal lihakauplus).

Väljavõte Eesti Hüpoteegipanga 1930. a. aruandest.

Deebet.	Kahju- ja kasuarve.	Kreedit.
Valitsemise kulud	Kr. 48 496,10	
Riigi- ja muud maksud „	8,919,50	Kr. 57.415,60
Kinnis- ja vallasvara vananemine	„ 911,81	
Disagio	„ 7.344,—	
Kinnisvara kasutamise kulud	„ 2.063,77	
Kasu, tagavarakapitali arvele kantud	„ 10.475,44	
	Kr. 78 210,62	
		Määratud maksud
		Tagavarakapitali ^{0,0} 0
		Sissetulekud
		Kinnisvara kasutamise tulud
		Kursi vahe
		Agio
		Kr. 35.879,39
		„ 6.421,11
		„ 33.564,49
		„ 2.307,50
		„ 1,63
		„ 36,50
		Kr. 78.210,62

Aktiva.	Äriseis 1. jaanuaril 1931. a	Passiva.
Kassa	Kr. 1.885,59	Tagavara-kapital
Pangad	„ 242.488,31	Käibel olevad pantlehed
Väärtpaberid	„ 45.864,50	Loositud väljamaksmata pantlehed
Pantlehe-laenud	„ 6.446.474,—	Väljamaksmata kupongid
Laenu intressid	„ 162.406,56	Kupongide ostmise fond
Vallasvara	„ 4.524,—	Võlakahanduse kapital
Tagasitulevad maksud	„ 5.019,34	Läbikäivad summad
Kinnisvara	„ 35.357,82	Tagasimakstud laenud
Maksud laenuvõtjate eest	„ 5.554,99	Vananemise kapital
5 ⁰ / ₀ -line kupongimaks	„ 1 250,56	Ametnikkude kindl. kapital
Vene raha	„ 1,—	Kinnisvara võlg
Ülekantavad summad	„ 4.331,24	
	Kr. 6.955.157,91	
		Kr. 141.084,27
		„ 6.318.250,—
		„ 16.221,50
		„ 25.010,06
		„ 266.001,16
		„ 146.459,40
		„ 21.633,19
		„ 5.733,—
		„ 3.954,96
		„ 10.805,12
		„ 5,25
		Kr. 6.955.157,91

Eelolev aruanne on kontroll-nõukogu poolt vastu võetud ja volinikkude kogu poolt 14. veebruaril 1931. a. kinnitatud.

JUHATUS.

16. Hildegard Ojap, Tallinn, S. Tartu mnt. 70-a, kübaratööstus, abielludes on perekonnanimi „Männik“, firma nimetusena jääb „Hildegard Ojap“.
17. Gerda Remmel, delikatess- ja toiduainetekauplus, äri asub Tallinnas, Kullasepa t. 3, äripidaja abielludes perekonnanimi on Onyx (Oniks), firma nimetus on „Delikatess- ja toiduainetekauplus „Eestimaa“ G. Remmel“.
18. Tisleri- ja sadulsepatööstus L. Pitk, Tallinn, Narva mnt. 28, likvideeritud Tallinnas V. Viru t. 6 asuv tiseritööstus. Firma nimetus on „Sadulsepatööstus L. Pitk“.
19. Alice Põltsam üle viinud restoraani Jänesselja t. 6 Jänesselja tän. 11, Pärnus.
20. Johanna Riismann, Rakvere, Turukaubamaja, majapidamistarvetekauplus üle antud Gustav Riismann'ile, kes peab koloniaal- ja majapidamistarvetekauplust firma all „G. Riismann“.
21. Edmund Rosenstein üle viinud toiduainetekaupluse V. Maarjamõisa tänavalt 17 Tähe t. 107, Tartus.
22. Eduard Rätsep lõpetas toiduainetekaupluse Tallinnas, Rohu t. 2 (peab edasi toiduainetekauplusi V. Kalamaja 26, Härjapea 28 ja Oskari 38).
23. A.-S. „Savi“ Tallinn, V. Pärnu mnt. 21, põhikapital suurendatud Kr. 100.000.—ni, asutatud metalli- ja potisepa-osakonnad.
24. K.-m. „Vennad J. & A. Schulkleper“, Tallinn, V. Karja 33, riidekauplus, lahkunud täisosanik Wilhelm Both, äritegevust jätkavad Joseph ja Abram Schulkleper.
25. Triina Simtal üle viinud toiduainetekaupluse Luise t. 13, Tallinn (varem Juurdeveo t. 16-v).
26. Adalbert Toom & Artur Elbe — vanaraamatukauplus „Vaht“, Tartu, Kalaturu 3, likvideeritud, äritegevust jätkab samal kohal Adalbert Toom firma all „Adalbert Toom — raamatuäri „Vaht“.
27. August Toom üle viinud toiduainetekaupluse Piiri tänavalt 12 Õnne tän. 21, Tartus.
28. A.-S. „Transiito“ juhatus asub Tallinnas, Uuel t. 24—6 (varem Kuninga t. 2).

29. August Truus, Ropka v., talurahva-kauplus, üle antud Alide Truus'ile, kes tegutses firma all „Alide Truus“.
30. A.-S. „Union Tekstil“, Tallinn, Müüri-vahe 17, likvideerimisele asunud, likvideeri-

miskomisjoni asukoht Tallinn, Lembitu 2-a, krt. 6.

31. C. A. Virkhaus o.-ü., Tartu, Narva 42—44, likvideerimisele asunud.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Tööstusettevõtjate Ühing.

Tööstusettevõtjate ühing, kelle tegevuse piirkond ulatub üle kogu riigi ja kuhu on koondatud agaramad eesti töösturid väga mitmesuguseid aladelt, pidas 9. skp. oma peakoosolekut, kus valiti ühingu uus juhatus. Uued juhatused liikmed on: ins. V. Pihlak, ins. J. Lorens, ins. F. Peterson, A. Tõnisson, H. Feierbach ja ins. E. Sulg.

Peakooosolek otsustas muuta ühingu põhikirja, võttes uueks ühingu nimeks „Eesti Töösturite Ühing“. Peakooosolekul arutati ka praegust rasket majanduslikku seisukorda ja otsustati, et ühing peab senisest aktiivsemalt asuma tööle, et luua eesti tööstusele soodsamaid tegutsemisvõimalusi.

Rahvusvaheline kaubanduskoda uurib rahvusvahelisi finants-küsimusi.

Kapitalide jaotus ja liikumine.

Rahvusvahelise kaubanduskoja finantskomisjon pidas 18. ja 19. veebruaril Pariisis koosolekut, et valmistada ette küsimusi rahanduse alal Washingtonis 4. mail s. a. algava rahvusvaheliste kaubanduskodade kongressi jaoks.

Komisjon on uurinud mitmesuguseid praeguse majanduskriisiga ühenduses seisvaid probleeme, eriti aga rahvusvahelise kapitali jaotuse seisukorda praegusel ajal. Tunnustades kapitali vaba liikumise vajadust, komisjon otsustas juhtida Washingtoni kongressi erilist tähelepanu sellele küsimusele.

Komisjon otsustas valida aruandjad, kes kongressile küsimused üksikasjaliselt ette kannavad: Dr. Bernhard Dernburg, endine Saksa rahaminister — hindade tasapinna ja hindade liikumise faktorite küsimuses; Paul van Zeeland, Belgia Panga direktor, — rahvusvaheliste väärtpaperite tähtsuse kohta kapitalide liikumises ja dr. Bruins, endine Saksa riigipanga komissar. — kapitalide liikumise küsimuses pärast maailmasõda.

Euroopa postiunioon.

Prantsusmaa ettepanekul arutas rahvusvahelise kaubanduskoja postikomisjon, mille esimeheks on end. prantsuse minister Julien Durand, paljude Euroopa postivalitsuste esindajate kaastegevusel ühtlaste postitariifide küsimust Euroopa riiges, milline mõte Briand'i ja Stresemanni poolt juba ammu üles võeti. Nõupidamisel selgus, et selle kavatsuse läbiviimiseks ei puudu eeldused. Küsimus seisab selles, et postiliidu raames üksikute maade vahelised lepped üldiselt tulevad kokku võtta. Rahvusvahelise kaubanduskotta kuuluvate üksikute maade rahvusrühmad esinevad ses mõttes vastavate ettepanekutega oma maa postivalitsustele, et selle küsimuse lahendamiseks kutsutaks kokku Euroopa postikonverents. Euroopa majanduse tunnustatud esindajate üksmeelne toetus selles küsimuses tohiks olla tähtis samm edasi rahvaste lähenemisel.

Hõbeda hinna langus.

Rahvusvahelise kaubanduskoja aktsioon.

Georg Theunise eesistumisel astus kokku rahvusvahelise kaubanduskoja täidesaatev komisjon, et võtta vastu lõppotsused eelseivaks Washingtoni kongressiks ja kaaluda hiina rahvusrühma appihüüet, mis nõuab kiiret hõbeda hinna langemise küsimuse lahendamist rahvusvahelises ulatuses.

Hiina väliskaubandus kannatab ränka kahju hõbeda hinna langemise tagajärjel. Hõbeda stabiliseerimiseks olevat rahvusvaheline koostöö ja ühised ohvrid paratamatud. Hiinlased nõuavad selle küsimuse lahendamiseks rahvusvahelise konverentsi kokkukutsumist.

Komisjon otsustas rahvusvahelise kaubanduskoja liikmete kaudu paluda riikide valitsusi hõbeda küsimuse arutamiseks ühine konverents. Hiinaga võimalikult pea ära pidada.

Skandinaavia riikide kaubalaevastiku arenemine 1930. a.

„Norra Veritase“ kokkuvõtete järgi näitas Skandinaavia riikide kaubalaevastik 1930. a. järgmist tõusu:

Norramaal oli netto-juurekasv aasta jooksul 99 laeva, 457.000 br.-reg.-tn., neist mootorlaevu 418.000 tn.

Brutto-juurekasv oli 157 laeva, 561.000 tn., millest 47.000 tn. on ehitatud Norras ja 448.000 tn. välismaal; 67.000 tn. osteti vanu laevu, kuid neist on 40.000 tn. tanklaevu.

Norra kaubalaevastik 1. jaan. 1931. a. koosnes 1966 laevast, 3.808.018 reg.-tn., neist 1587 aurikut, 2.374.492 tn., 279 mootorlaeva, 1.415.379 tn., 75 abimoot.-laeva, 13.941 tn., ja ainult 12 purjekat, 4206 tn. Aurikuist on 1.357.877 tn. alla 15 a. ja mootorlauvadest 1.079.500 tn. alla 5 a. vanad.

Rootsi kaubalaevastiku netto-juurekasv oli 21 laeva, 87.000 tn., ning laevastiku suurus 1. jaan. 1931. a. oli 1432 laeva, 1.643.646 reg.-tn., sellest 1050 aurikut, 1.119.962 tn., 103 mootorlaeva, 468.895 tn.

Daani kaubalaevastiku netto-juurekasv oli 17 laeva, 61.000 tn., ning koosseis 1. jaan. 734 laeva, 1.123.086 tn., sellest 519 aurikut, 733.750 tn., ja 84 ml., 357.648 tn.

Soome kaubalaevastik koosnes 1. jaan.: 356 laevast, 310.875 tn., sellest 221 aurikut, 229.628 tn., 9 ml., 4177 tn., ja 101 pl., 66.232 tn. Suurenemine oli võrdlemisi väike.

Islandi laevastik suurenes aasta jooksul 25.722 tn. pealt 29.252 tn. peale.

Kokkuvõttes oli neljal Skandinaavia riigil 1. jaan. 1931. a. ligi 7 milj. tn. kaubalaevu ning läinud aastal kasvas kaubalaevastik üle 600.000 tn. Iseäranis paistab silma erakorraline tõus Norras, kus alla 3 milj. elanikuga rahva kohta kaubalaevastiku tõus oli ligi $\frac{1}{2}$ milj. tn. Kui võtta arvesse, et aasta vahetusel oli Norra arvel veel ehitusel üle $\frac{1}{2}$ milj. tn., siis tõuseb Norra kaubalaevastik varsti üle 4 milj. tn., mis rahaliselt annab brutto-läbikäiku aastas umb. 80 miljardit senti ja netto jätab üle $2\frac{1}{4}$ milj. elanikuga Norra rahvale ligi 40 miljardit senti.

Soome:

Soome klaasivabrikute kokkulepe.

Pärast pikemaajalisi läbirääkimisi on soome tähtsamad tahvel- ja õnesklaasivabrikud oma

toodete müügiks moodustanud ühise müügikoha „klaasitehaste müügibüroo“ nime all.

Sellesse müügibüroosse on esijoones koonduvad o.-ü. „Riihimäki“ ja tema osakonnana töötavad o.-ü. „Kauklahti“ tehased, siis o.-ü. „Kauhula“ ja viimase osakonnana töötavad „Jittala“ vabrikud „Viiala“ ja Nuutajärve“ tehased. Kõik need tehased on moodsamaid ja suuremaid soome klaasivabrikuid ja annavad tööd umbes 1.500-le töölisele. Et kogu Soome klaasitööstus annab teenistust umbes 2.000 töölisele, siis selgub, et moodustatud büroo ümber on koondunud 75% Soome klaasitööstusest.

Esmajärguliseks ülesandeks on kujundatud buroole, kelle juhtideks on tuntud h-rad O. Kilpinen ja L. Miettinen (viimane eksportosakonna juhina), tema ümber koondunud vabrikute saaduste müügi organiseerimine nii sise- kui ka välismaal. Sel eesmärgil on Helsingis korraldamisel alaline Soome klaasitööstuse toodete näitus; peale selle luuakse tihe esinduste võrk neisse maadesse, kuhu ekspordiks on väljavaateid. Lähemal ajal läkitatakse välismaadesse kaks büroo liiget, kes koha peal olusid uurides koostavad ka tarvilise esindusvõrgu kava.

Peale selle peab büroo teostama veel klaasitööstuse ratsionaliseerimise ja uuendamise; sekš on juba üksikute vabrikutega peetud läbirääkimisi ja koostatud tarvilised kavad.

Nagu teada, eksporteerib Soome oma klaasitöoteid peale Daani, Norra ja Inglismaa ka Eestisse. Näiteks veeti 1929. a. Soomest meie õnesklaasitöoteid 130.623 krooni eest ja tahvelklaasi 306 kr. eest; samal ajal eksporteerisime meie Soome õnesklaasitöoteid 752 krooni eest ja tahvelklaasi 104.155 krooni eest, seega oli Eesti-Soome vaheline klaasitöodete kaubandus 1929. a. ca 26.000 krooni võrra meie kahjuks passiivne.

Importeerime meie Soomest peamiselt pudeleid, purke, lambiklaase ja -kupleid, tähendab samu tooteid, mida meie klaasitööstus ise valmistab ja küllaldaselt hulgal suudab valmistada. Ja kui nüüd pidada silmas ülalpool toodud büroo ülesandeid ning võtta arvesse, et Soome klaasitööstuse aastase kogutoodangu väärtus on umbes 6.650.000 Eesti krooni (meie kodumaa klaasitööstuse oma kõigub 1.200.000 krooni ümber), milisele vaja on turgu, ja et seks naabermaad on meeldivamad, siis võib arvata, et lähemal ajal meie oma klaasitöodete turul saame tunda tugevat Soome klaasikauba sissetungi, mis omakorda ei jää mõjuta kodumaa klaasivabrikule ja nende tegevusele.

Ar.

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	27. II	28. II	2. III	3. III	4. III	5. III	6. III	7. III	9. III	10. III	11. III
Frank . . .	123.95	123.97	123.98	123.99	123.99	124.01	124.02	123.03	124.08	124.10	121.15
Dollar . . .	4.8578	4.8577	4.8579	4.8566	4.8570	4.8581	4.8568	4.8575	4.8580	4.8579	4.8581
Rootsi kroon	18.143	18.135	18.135	18.132	18.133	18.136	18.138	18.14	18.145	18.147	18.148
Daani kroon	18.161	18.162	18.161	18.161	18.161	18.162	18.162	18.162	18.167	18.167	18.163
Norra kroon	18.158	18.158	18.16	18.16	18.161	18.161	18.16	18.16	18.16	18.163	18.167
Saksa mark	20.436	20.437	20.437	20.438	20.438	20.437	20.435	20.43	20.415	20.401	20.401
Soome mark	193.10	193.07	193.10	193.03	192.95	192.95	193.	193.	193.	193.02	193.02
Floriin . . .	12.1087	12.1125	12.1131	12.113	12.1181	12.1200	12.1175	12.1178	12.1168	12.1143	12.1187
Liira . . .	92.76	92.72	92.73	92.74	92.72	92.74	92.74	92.73	92.74	92.74	92.75
Helveetsia fr.	25.231	25.238	25.237	25.23	25.231	25.235	25.237	25.237	25.243	25.242	25.247
Cehhosl. kr. .	164.00	164.02	164.02	164.05	163.97	163.97	164.	163.96	164.—	164.	164.
Belgia frank	34.841	34.842	34.842	34.84	34.816	34.848	34.853	34.853	34.848	34.857	34.86
Sillingid . . .	34.573	34.563	34.78	34.573	34.563	34.573	34.563	34.573	34.553	34.563	34.517
Pengo . . .	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78
Latt . . .	25.23	25.24	25.23	25.22	25.24	25.24	25.24	25.24	25.25	25.24	25.24
Litt . . .	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.50	48.62	48.62	48.62	48.75
Cerv. . .	9.441	9.441	9.44	9.44	9.441	9.439	9.442	9.441	9.439	9.431	9.439
Eesti kroon .	18.23	18.23	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	12 ¹ / ₂	12 ¹ / ₄	12 ³ / ₈	12 ⁵ / ₈	12 ⁷ / ₈	13.—	13 ³ / ₁₆	13 ¹ / ₁₆	13 ³ / ₈	13 ¹ / ₄	13 ¹⁵ / ₁₆
Plaat. p/unts		100'—			95/100/			98/100'			
Kuld p/unts .			8L/11 ¹ / ₂								

	B E R L I N										
	27. II	28. II	2. III	3. III	4. III	5. III	6. III	7. III	9. III	10. III	11. III
Naelsterling .	20.437	20.438	20.436	20.439	20.437	20.436	20.435	20.423	20.418	20.403	20.399
Frank . . .	16.488	16.485	16.485	16.484	16.481	16.48	16.475	16.465	16.455	16.442	16.43
Dollar . . .	4.207	4.2075	4.2065	4.2080	4.2075	4.2070	4.2070	4.2050	4.203	4.200	4.199
Rootsi kroon	112.61	112.64	112.70	112.69	112.69	112.68	112.66	112.58	112.51	112.41	112.39
Daani kroon	112.52	112.53	112.52	112.54	112.53	112.52	112.51	112.46	112.43	112.31	112.29
Norra kroon	112.54	112.54	112.53	112.53	112.54	112.53	112.52	112.49	112.42	112.30	112.29
Soome mark	10.588	10.586	10.586	10.586	10.587	10.587	10.586	10.582	10.578	10.57	10.566
Floriin . . .	168.75	168.70	168.70	168.73	168.65	168.61	168.61	168.53	168.48	168.41	168.37
Liira . . .	22.03	22.035	22.035	22.035	22.04	22.04	22.035	22.02	22.02	22.00	21.995
Helveetsia fr.	81.01	80.995	81.00	81.01	80.99	81.00	81.00	80.91	80.885	80.82	80.80
Belgia frank	58.645	58.645	58.64	58.645	58.64	58.635	58.615	58.60	58.58	58.53	58.505

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„Kaub.-tööstuskoja Teataja“ 15. märts. nr. 6.

	Kroonid.	Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvillase kotiga.		
Püülijahu:		
Rukkipüü patent (à 50 kg.)	100 kg. 30.00	Granular poolsõre saiajahu (à 50 kg.) 100 kg. 44.00
„ harilik	„ 26.50	„ sõre . . . „ „ „ 47.00
„ № 3	„ 25.50	
„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.)	„ 42.00	Jahad: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg. 40.00—44.00
„Kalev“	„ 39.00	„ sõre, Ameerika ja Inglise „ 41.00—43.50
„Taara“	„ 38.00	
„Kungla“	„ 33.00	„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
„Sampo“	„ 26.60	Jahu: rukki „ 15.20—16.00
Manna	„ 45.00	rukkipüü „ 25.50—30.00
Granular	„ 42.00	nisu, pehme —
		sõre „ 26.60—47.00

	Kroonid.		Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.	100 kg.	Koks, kütte	1000 kg. 43.00—43.50
Jahu: rukki	" 14.65—15.60	gaasi, Tall. gaasivabrik	" —
" piüli	" 27.20—28.20	Kütteturvas (Riigi turbatööst.)	" 12.00
" nisu, pehme — sõre	" 26.60—47.00	Põlevkivi, I sort A fr. Kohtla j.	" 6.10
Nisu, Eesti	" 14.00—17.00	" I " B	" 5.50
Rukis, Eesti ja Vene segu	" 13.50—14.50	" II " "	" 4.90
" Poola	" —	" III " "	" 2.75
Kaerad, toidu, Eesti	8.50	" asfalt, mastiks, netto · 100 kg.	7.25
" " Vene	8.00—8.50	" fenolaat, netto	9.00
Odrad, õlle, Poola	19.50—20.00	Karbolineum A & B	17.00
" toidu, Poola	14.50—15.00	" C, netto	15.00
Herned, valged, Vene	15.00	Estobituumen-pigi D & E, netto	10.25—10.75
" rohelistel, "	17.00	" tooresõli, netto	7.25
" " Hollandi	19.00—20.00	" raskeõli	10.25
Riis, Burma II	33.50—34.00	" mootornafta	9.00
Kartulid, eksport	2.40—2.50	Imbutusõli A, netto Kohtla	10.00
" piirituse	1.30—1.50	" B " " "	9.50
Kartulitärklis „Superieur“	28.00	" C " " "	9.00
Siirup, kartuli, 420/o	32.00	Katuselakk, franko jaam	10.50
Glükoos	25.00	Raualakk, franko jaam	25.00
Või, eksport, I sort 1 kg.	2.10—2.15	Raud, sordi	12.00
Margariin, välismaa	1.17—1.22	" vits	16.00—22.00
" kodumaa	1.04—1.12	" plekk	15.00—24.00
Kaseiin, Eesti 100 kg.	45.00—50.00	" plekk, tsingitud	32.00—33.50
Juust „Schweitsi“, kodumaa 1 kg.	1.80—2.00	" talad	13.50
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.) kast	—	Teras, Inglise	70.00—100.00
Kakao, Hollandi 1 kg.	1.25—1.70	" Saksa	70.00—100.00
" Inglise	1.20—1.45	" vedru	22.00—24.00
Kohv, Rio, Santos	2.30—2.50	" talla, ree	15.50—16.00
" Kesk-Ameerika sordid	3.10—4.80	Inglistina	2.60—2.70
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon	5.00—5.50	Seatina	40.00—45.00
" " Orange Pekoe, Java	3.80—5.00	Vaskplekk, punane	180.00—200.00
" " Moning, Hiina	4.00—4.70	" " valge	160.00—190.00
Suhkur, peenike, valge, Vene 100 kg.	26.25—26.75	Tsinkplekk	45.00—60.00
" " " Cehhoslov.	—	Masinaõli	26.00—27.00
" " " Poola	26.25—26.75	" Poola	22.90
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	—	" Ameerika	29.00—30.00
jaam Irboska ja Narva	3.40	Mootorõli	35.40—42.70
" " Saksa	3.40	Autoõli, Ameerika	39.65—105.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	46.00—48.00	Linaseemneõli	83.00
" " " „Matfulls“	50.00—52.00	Värnits	85.00
Heeringad, Schoti Matties tünn	50.00—53.00	Tsilindriõli, Ameerika	34.00—35.00
" " Schoti Matfulls	64.00—67.00	" Vene 280 ^o	33.00
" " Norra	35.00	" " 320 ^o	65.00—70.00
Liha, sea, I sort 1 kg.	0.60—0.70	" " Ameerika 280 ^o	31.50—36.60
Liha, looma, I sort 1 kg.	0.40—0.50	" " " 320 ^o	44.00—54.90
Õlikoogid, linaseemne 100 kg.	12.00	Nafta, Vene	11.75
" päevalille	12.00	" Ameerika	11.75
" suhkrupeedi	5.00	" Poola	11.75
Jahu, päevalille	12.60	Petrooleum, Vene, sisternid ja	—
Segajõutoit I s.	11.70	vaadid	12.00—13.00
" II s.	10.50	" Am., sistern. ja vaadid	12.00—13.00
Sojatangud	14.25	" Poola	—
Nisukliid	7.25	Bensiin, Vene	32.00
Maapähklikoogid	13.50	" " II sort	30.00
Sõdäherned	9.25	Bensiin, Ameerika	32.00
Puuvillane riie Bjas, netto meeter	0.51—0.62	" " Ameerika II s.	—
" " Mittal	0.37—0.47	Pesusooda, kodumaa	8.50—9.00
Lina, Petseri, saatejaam 1000 kg.	488.00—518.50	Seebikivi	27.00—28.00
" Võru	457.50—488.00	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg. 5.50
" Liivi	396.50—427.00	" tsinkvalge, välism.	" 0.73—0.78
" Tartu	396.50—427.00	" tinavalge,	" 0.85—0.86
Õlilineseemned, "90/o, baas,	—	" ooker, "	" 0.17—0.23
saatejaam 100 kg.	10.65—11.00	Vätisained, salpeeter, Čiili kott	—
Linaseemned, külvi, 95/o, baas,	—	" superfosfaat 17—18%	—
saatejaam	12.80—12.20	" Thomasjahu 15—16%	—
Kivistisi, auru, Yorkshire,	—	" Lubjasalpeeter	—
2 korda pestud 1000 kg.	28.50—29.00	Kaalisool 40%	—
" " Newcastle	27.00—28.00		
" " sepa	30.00—31.00		

Tallinna börsi kursisedel.

		Kroonid
Lubjalämmastik	kott.	—
Fosforiit Eesti 25—27%	"	—
Leunasalpeeter 26%	"	—
Vaetislubi fr. Rakvere	1000 kg	—
Paber, rotatsioon	100 "	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg. fr. Tallinn	tünn	8.85
Kriit, toores	100 kg.	5.45—6.70
" pestud	"	6.00—7.00
Kivitorv	"	—
Puutorv	"	—
Lubi	"	3.05
Kips, tükkides, franko vagun		
" Irboska 1000 kg.		15.25
" jahvatatud	"	24.40
" krohvimise	"	36.60—42.70
Telliskivid, Is., Lokska, fr. Tallinn	1000 tk.	47.50—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	"	40
Tulitikud, orig. kast (5000 toosi)		130.—
Nahk, talla, Eesti	1 kg.	2.70—3.30
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, I srt.	"	3.40
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, II srt.	"	3.30

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eost
ingl. pensi (d) loko 5.94, mai 5.86, juuli 5.96,
okt. 6.07, dets. 6.15.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas.

Peekonsigade tapakaalud	I sort	II sort	III sort
60—72 kg	60	56	Makstakse
55—59,5 "	56	53	siseturu
72,5—75 "			
50—54,5 "			
75,5—80 "	53	51	hinnad

Juuremaks riiklikust fondist iga I ja II sordi peekonse eest tapakaaluga 60—72 kg. kr. 10.—, teiste I ja II sordi peekonsigade eest tapakaalu pealt kr 5.—.

Lina Prahid:

Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh	22/6
" — Ghent	1016 kg. "	18/—
" — Dundee	" "	32/6
" — Belfast	" "	47/6

Puumaterjalid Standard

Tallinn — London	" sh	37/6
" — Hull	" "	37/6
" — Manchester	" "	42/6
" — Grangemouth	" "	32/6
" — Belfast	" "	57/6
" — Dundee	" "	35/—
" — Antwerpen	" "	30/—
" — Ghent	" "	30/—
" — Rotterdam	hfl.	18/—
" — Amsterdam	" "	20/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh	18—25/—
" — London	1016 kg. "	15—40/—
" — Stockholm	1000 kg. rkr.	10—30
" — Stettiin	või tünn sh	1/6
" — London	" "	3/—

New-York	6 III 1931	7 III 1931	9. III 1931	10 III 1931	11 III 1931	12 III 1931
1 dollar	T. — O. 3.7485 M. 3.7585	3.7495 3.7595	3.7490 3.7590	3.7485 3.7585	3.7485 3.7585	3.7485 3.7585
London 1 naelsterl.	T. — O. 18.21 M. 18.26	18.21 18.26	18.21 18.26	18.21 18.26	18.21 18.26	18.21 18.26
Berliin 100 s. riigim.	T. — O. 89.10 M. 89.70	89.10 89.70	89.15 89.75	89.20 89.80	89.25 89.85	89.25 89.85
Helsingi 100 soome m.	T. — O. 9.43 M. 9.48	9.43 9.48	9.43 9.48	9.43 9.48	9.43 9.48	9.43 9.48
Stokholm 100 rootsi kr.	T. — O. 100.40 M. 101.—	100.40 101.—	100.35 100.95	100.35 100.95	100.35 100.95	100.35 100.95
Kopenh. 100 daani kr.	T. — O. 100.25 M. 100.85	100.25 100.85	100.25 100.85	100.25 100.85	100.25 100.85	100.25 100.85
Oslo 100 norra kr.	T. — O. 100.25 M. 100.85	100.30 100.90	100.30 100.90	100.30 100.90	100.25 100.85	100.25 100.85
Pariis 100 prants. fr.	T. — O. 14.70 M. 14.95	14.70 14.95	14.70 14.95	14.70 14.95	14.70 14.95	14.65 14.90
Amsterd. 100 floriini	T. — O. 150.25 M. 151.05	150.30 151.10	150.25 151.05	150.30 151.10	150.30 151.10	150.25 151.05
Riig 100 latti	T. — O. 72.15 M. 72.65	72.15 72.65	72.15 72.65	72.15 72.65	72.15 72.65	72.15 72.65
Zürich 100 helv. fr.	T. — O. 72.15 M. 72.75	72.15 72.75	72.15 72.75	72.15 72.65	72.15 72.75	72.15 72.75
Brüssel 100 belgat	T. — O. 52.25 M. 52.75	52.25 52.75	52.25 52.75	52.25 52.75	52.25 52.75	52.25 52.75
Milaano 100 liirat	T. — O. 19.65 M. 20.05	19.65 20.05	19.65 20.05	19.65 20.05	19.65 20.05	19.65 20.05
Praha 100 tšehh. kr.	T. — O. 11.10 M. 11.30	11.10 11.30	11.10 11.30	11.10 11.30	11.10 11.30	11.10 11.30
Viin 100 austr. sh.	T. — O. 52.65 M. 53.25	52.70 53.30	52.65 53.25	52.70 53.30	52.70 53.30	52.75 53.35
Budapest 100 pengot	T. — O. 65.55 M. 66.25	65.55 66.25	65.55 66.25	65.55 66.25	65.55 66.25	65.55 66.25
Varssav 100 slotti	T. — O. 41.90 M. 42.70	41.90 42.70	41.90 42.70	41.90 42.70	41.90 42.70	41.90 42.70
Kaunas 100 litti	T. — O. 37.05 M. 37.65	37.05 37.65	37.05 37.65	37.05 37.65	37.05 37.65	37.05 37.65
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. — O. 193.— M. 194.50	193.— 194.50	193.— 194.50	193.— 194.50	193.— 194.50	193.— 194.50
Danzig 100 guld-nat	T. — O. 73.45 M. 73.45	73.45 73.45	73.45 73.45	73.45 73.45	73.45 73.45	73.45 73.45